

MÒDUL CC1S03 Fenomenologia de l'art en la litúrgia (4 ECTS)

Prof. Gabriel Soler

Descriptors	Art litúrgic, música litúrgica, celebració
Competència 2	Dominar les bases litúrgiques del context musical
Competència 3	Obtenir visió general interdisciplinària de totes les àrees curriculars (història, litúrgia, música, arxius, patrimoni, estètica, paleografia, execució musical, musicologia, anàlisi musicològica)
Competència 6	Habilitat per treball en equips interdisciplinaris
Competència 7	Domini dels temes litúrgics i musicals i el seu context

Continguts

Relació entre l'art litúrgic i la celebració de la litúrgia

Història d'aquesta relació: dades històriques

Anàlisi d'espais i artefactes en el seu context litúrgic

Programa

1-Litúrgia i art: l'art a la litúrgia, l'art per a la litúrgia, l'art de la litúrgia.

-Les sis tesis de C. Valenziano per a l'art cristià.

2-De la *domus* a la *domus ecclesiae* i a la basílica

-Del símbol a la imatge de culte

3-Interiorització

-Les imatges. Una llarga controvèrsia.

-Esquematització.

-El cant *interior*

4-Passatge vers la humanització

-Crist somrient – Crist sofrent

-El donant i el col·leccionista.

-Art a l'església – art devocional privat

-Una nova noció de l'espai. Reneix l'exterior.

-De la veu a les veus

5-La humanització de l'art litúrgic. El Renaixement i el *ritorno all'antico*

-L'imatge perfectament humana

-La crítica de la imatge i la separació amb el món protestant

- Caravaggio, la sola humanitat.
- De les veus a la música

6-La humanització teatralitzada del Barroc.

- Disposicions tridentines
- Humanització mitigada
- Les llargues i complexes derivacions del Barroc
- De la música al *concert spirituel*

7-L'espiritualització de la natura i de la cultura

- Destrucció i reconstrucció
- El fenòmen del *neo*
- Els intents de trobar un art propi
- L'últim art cristià contemporani
- Un moviment *ecumènic*
- De la missa operística al cecilianisme

8-L'experimentació

- Els intents de reconciliació amb l'art contemporani
- L'artista com a protagonista de l'art

9-Reflexions contemporànies: el museu i el concert

- De l'exposició racional a l'intent de reproducció de "sensacions religioses" en l'àmbit secular.
- Respostes diverses: ortodoxa / anglicana

10-Reflexions finals: art litúrgic / litúrgia artística

Objectius

Estudiar la relació entre la música la litúrgia i el pensament teològic en les èpoques històriques i els corrents artístics.

Avaluació

Avaluació continua a través de l'estudi de peces concretes.

Treball final de 10-15 pàgines.

Descripció

Presencial: Lliçons frontals i visites.

Tipus: presencial (24h).

Metodologia: Treball escrit.

Bibliografia

S. DIANICH, *La Chiesa e le sue chiese. Teologia e architettura*, Milano 2008.

J. PLAZAOLA, *Historia y sentido del arte cristiano*, Madrid 2001.

C. VALENZIANO, *Scritti di estetica e di poetica. Su l'arte di qualità litúrgica e i beni culturali di qualità ecclesiale*, Bologna 1999.

T. VERDON, *Attraverso il velo. Come leggere un'immagine sacra*, Roma 2007.

B. ZEVI, *Saper vedere l'architettura*, Torino 1951.